

هنرنامه‌ی محمد قلیزاده در فوتبال ایران

اگر تاریخ فوتبال اردبیل را برای شناخت چهره‌های تأثیرگذار آن ورق بزنیم در میان اسامی بزرگان فوتبال این دیار محمد قلیزاده را در جایگاهی والا و غرورآفرین خواهیم دید.

بدون شک محمد قلیزاده یکی از گنجینه‌های ارزشمند فوتبال منطقه به شمار می‌رود. در دهه 70 زمانی که جوان بلند بالای فوتبال اردبیل برای ادامه راه قهرمانی اش به تیم بنیاد شهید تهران پیوست درخشش در فوتبال ایران و تاریخ سازی اش در فوتبال اردبیل کلید خورد.

محمد قلیزاده از جمله بازیکنان اردبیلی است که در سطح بالای فوتبال کشور بازی کرده و پیراهن یکی از تیم‌های مطرح دهه 70 یعنی پلی‌اکریل اصفهان را به تن کرده است.

محمد قلیزاده حضورش در سطح اول فوتبال کشور سال‌ها ادامه داشت. وقتی یک بازیکن شهرستانی در دهه 70 موفق به قرار گرفتن در ترکیب ثابت یک تیم معروف در لیگ آزادگان می‌شود هیچ دلیلی جز لیاقت و استعداد وی نمی‌تواند داشته باشد.

در ایامی که شهرستانی بودن عاملی برای ماندن در پشت درهای معروفترین تیم‌های ایرانی محسوب می‌شد درخشش بازیکنی به نام محمد قلیزاده در فوتبال اصفهان و ایران مهر تأییدی بر لیاقت و توانایی‌های آن جوان محبوب و محبوب بود.

محمد قلیزاده عمر خود را در راه فوتبال صرف کرده است. ورزشکارانی که در کنار توانایی‌های فنی از اخلاق و رفتار حسنه برخوردار می‌شوند در جامعه و در بین علاقه‌مندان ورزش از احترام خاص برخوردار می‌شوند و محمد قلیزاده از این دسته فوتبالست‌هایی است که سال‌ها جایگاه خود را در قلب هواداران واقعی فوتبال اردبیل حفظ کرده است.

محمد قلیزاده و قلیزاده‌ها برای فوتبال اردبیل سنگ تمام گذاشته و برای سربلندی و سرافرازی آن از هیچ کوششی کوتاهی نکرده‌اند. آیا فوتبال ما نیز توانسته است بخشی از زحمات و خدمات آنها را جبران بکند؟ مسلماً جواب منفی است و همین مسئله خود یکی از معضلات فوتبال

ما به شمار می رود.

تکریم بزرگان و قدردانی از تلاشگران عرصه فوتبال، ترتیب دادن مراسم یک ساعته نبوده و نیست. نسل جوان برای قرار گرفتن در مسیر درست و صحیح پیشرفت نیاز به شناخت کامل از بزرگان فوتبال منطقه دارند. برای شناساندن و معرفی آنها به نسل جوان چه کاری انجام شده است؟

بزرگان فوتبال اردبیل تا زمانی که در قید حیات هستند مورد توجه قرار نمی گیرند و زمانی که جان به جان آفرین تسلیم می کنند مسابقه سرعت در صدور بیانیه و حضور در مراسم تشییع و تدفین و ترحیم آغاز می شود و در کنار آن مصاحبه های مختلفی انجام می شود.

قدر بزرگان فوتبال خود را در دوره حیات آنها بدانیم و از تجربیات گرانبهایشان در راه بهبود اوضاع فوتبال منطقه کمک بگیریم.

صبوری، متانت، حفظ حرمت کسوت، احترام به تماشاگران، دوری از حاشیه، رعایت اخلاق حرفه ای، تعصب بالا و عشق به فوتبال از ویژگی های محمد قلیزاده است.

کسانی که از محمد شناخت دارند و یا در سفرهای ورزشی همراهش بوده اند و یا افرادی که با او هم تیمی بوده اند همگی به ادب، بزرگواری و جوانمردی او تأکید می کنند و دقیقاً این نکته ای است که او را به محبوب قلوب دوستداران فوتبال منطقه تبدیل کرده است.

محمد قلیزاده وقتی در سال 74 به تیم پلی اکریل اصفهان پیوست و تقریباً در همه بازی های آن فصل در خط دفاعی انجام وظیفه نمود به عنوان نماینده فوتبالیست های جوان اردبیلی برای فوتبال منطقه آبروداری کرد و شأن و منزلت جوانان اردبیلی را به جامعه فوتبالی کشور معرفی نمود.

معرفی

محمد قلیزاده در شهریور ماه 1343 در محله زینال و در یک خانواده ورزشی و ورزشدوست چشم به جهان گشوده است. ورزش با خانواده قلی زاده پیوند ناگستنی دارد تا جایی که برادران وی چون جاوید و تقی نیز از ورزشی های پرافتخار اردبیل به شمار می روند.

مدارس

محمد دوران ابتدایی را در مدارس سعدی و وحیدی تحصیل کرد و در مقطع راهنمایی در ارباب زاده و دوره دبیرستان را در طالقانی بر سر کلاس درس رفت.

اولین تیم

علاقه شدید او را به سمت فوتبال هدایت کرد. در محله زینال از هر فرصتی همراه با بچه های محل با توپ پلاستیکی عرق می ریخت تا اینکه با حضور در تمرینات تیم شهید رجایی (15 خرداد) فصل جدیدی در زندگی فوتبالی او گشوده شد. او در تیم شهید رجایی تمریناتش را زیر نظر عارف منتظر علیه و مصطفی فیروزی ادامه داد و برای رسیدن به اوج و دستیابی به هدف فوتبال را جدی گرفت.

استقلال اردبیل

استقلال اردبیل مقصد بعدی محمد قلیزاده بود. در تیم استقلال بود که محمد به عنوان مدافعی مطمئن با ویژگی های یک مدافع تمام عیار و شش دانگ به فوتبال اردبیل معرفی شد.

او یک پای ثابت تیم منتخب اردبیل شد. در جام فلق محمد قلیزاده به عنوان آخرین مدافع در کنار فیض اله نیک نژاد به نقطه قوت تیم اردبیل تبدیل شد.

در تیم منتخب اردبیل نقش او در حراست از دروازه تیم و جلوگیری از نفوذها و فروریختن دروازه چشمگیر و تحسین برانگیز بود.

در جام فلق محمد قلیزاده برای تیم اردبیل نعمت بزرگی بود. بازیکنی که بدون حاشیه در خدمت تیم قرار می گرفت و بهترین بازی ها را برای پیروزی و خوشحالی تماشاگران انجام می داد.

باشگاه ها

محمد در سال 1379 با پیراهن تیم شهرداری اردبیل و در رقابت های لیگ دسته دوم با دنیای قهرمانی فوتبال خدا حافظی کرد. او در طول دوران بازیگری پیراهن تیم های 15 خرداد، استقلال و بافت تلیس اردبیل، بنیاد شهید تهران، پلی اکریل اصفهان، شهرداری تبریز و شهرداری اردبیل را برتن کرد.

فوتبال دهه 50

وی معتقد است: "دهه 50 نقطه آغاز برای معرفی فوتبال اردبیل و استعداد‌های جوانان منطقه بود. در این دهه بازیکنانی چون هوشنگ معماری، حسن پاسبان، مرحوم جعفر صراطی و .. مقدمات آقایی فوتبال اردبیل را فراهم کردند.

فوتبال دهه 60

محمد قلیزاده دهه 60 را دهه اوج فوتبال اردبیل می‌داند: "در این دهه اردبیل به عنوان قطبی در فوتبال کشور مطرح شد و بازیکنان بزرگی چون مرحوم مقصود بایرامی، علیرضا حکیم زاده، بیژن زرگین، بهنام دولت، عزیز گنجگاهی، مرحوم ناصر عروجی و... را به فوتبال ایران معرفی نمود".

دوستان فوتبالی

او مرحوم مقصود بایرامی، مرحوم ناصر عروجی، بهنام دولت، یونس مهدیزاده، فیض اله نیک نژاد و رضا گنجگاهی را از دوستان صمیمی فوتبالی نام می‌برد.

مقایسه فوتبال امروز با فوتبال دهه 60

"فرق فوتبال امروز با دوران ما در امکانات خلاصه می‌شود. در آن روزگاران امکاناتی نبود و بازیکنان با پرداخت شهریه هزینه تیم‌ها را تأمین می‌کردند اما اتحاد، همدلی و از همه مهم‌تر وجود بازیکنانی قدر و متعصب روزهای بسیار خوبی برای فوتبال اردبیل رقم زده بود.

موفقیت در جام فلق

او دلایل اصلی موفقیت فوتبال اردبیل در جام فلق را وجود بازیکنان قدرتمند با خصوصیات منحصر به فرد، احساس مسئولیت بازیکنان، وجود همدلی و یک رنگی، برگزاری منظم مسابقات باشگاهی، تلاش صادقانه اعضای هیأت فوتبال و دست اندرکاران تیم منتخب، توجه به تیم و رفع نیازهای آن در حد امکان و وجود پشتوانه قوی از بازیکنان می‌داند.

او در ادامه می‌گوید: "از طرف دیگر وجود زمین‌های خاکی در نقاط مختلف شهر از قبیل زمین‌های عقاب، شاهین، استقلال و دارایی و کرداحمد و برگزاری رقابت‌های مختلف در طول سال از دیگر عوامل رشد و شکوفایی فوتبال دهه 50 و 60 می‌باشد".

مربیگری

او کارت مربیگری دارد. سرمربیگری ذوب آهن اردبیل و شهرداری اردبیل در رقابت های لیگ دسته دوم و سه آزادگان را در کارنامه خود دارد. به همراه مرحوم مقصود بایرامی و مرسل و قری در تیم امید اردبیل مربیگری کرده و چندین سال تیم فوتبال دانشگاه محقق اردبیلی را رهبری نموده و با این تیم به نائب قهرمانی رقابت های دانشجویی در کشور دست یافته است.

خاطره فوتبالی

قهرمانی با تیم منتخب اردبیل در دور اول جام فلق در سال 66 را یکی از بهترین خاطرات فوتبالی خود می داند.

او پیروزی بر پرسپولیس تهران با تیم پلی اکریل در ورزشگاه آزادی را نیز از خاطرات فوتبالی خود ذکر می کند.

پلی اکریل و پرسپولیس

دیداری که در ذهن و خاطره محمد قلیزاده ماندگار شده است دیداری است که در چارچوب رقابت های جام آزادگان در دوازدهم خرداد ماه سال 74 در ساعت 17 در ورزشگاه آزادی به قضاوت حسین عسگری و کمک علی خسروی و رضاشمس رفیعی در حضور 35 هزار تماشاگر برگزار شده است.

در تیم پرسپولیس تهران بازیکنانی چون نیما نکیسا، پیروانی، قنبرپور، رهبری فرد، سعداوی، نامجومطلق، محبوب، عبدی، عاشوری، شافعی، براتپوری، ترابیان، کرمانی مقدم و مهدی مهدوی کیا بازی کردند.

در این دیدار محمد قلی زاده برای پلی اکریل 90 دقیقه بازی کرد. وی در مقابل تماشاگران پرسپولیزی بازی بسیار خوبی به نمایش گذاشت و بارها در خط دفاعی پلی اکریل مهاجمان معروف و نامی پرسپولیس را ناکام گذاشت.

این دیدار با نتیجه 2بر1 به نفع پلی اکریل به پایان رسید. گل های پلی اکریل را محمد مؤمنی(2گل) و تنها گل پرسپولیس را مهدی مهدوی کیا به ثمر رساندند.

حبیب نجفلو

معمار فوتبال نوین اردبیل و بنیانگذار فوتبال باشگاهی

اژدر عمی

یادگار فوتبال و استادیوم اردبیل

مشهدی عارف

زحمتکش صادق فوتبال اردبیل

در پایان مصاحبه از لزوم حفظ حرمت پیشکسوتان سؤال می کنم، به طور خلاصه می گوید: پیشکسوتان و بنده حقیر از فراموش شدگان فوتبال اردبیل هستیم!!!